

Er ref: LI2025/00934Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.fjr@regeringskansliet.se**Vår ref:** R:SI2025-44
Karin Tormalm

Karin.tormalm@skogsindustrierna.se

Skogsindustriernas yttrande över betänkandet En ny nationell myndighet för viltförvaltning (SOU 2025:50)

Sammanfattande synpunkter

- Skogsindustrierna anser att utredningens bedömningar och förslag till ny myndighet och dess namn, uppdrag och ansvar är bra och vill särskilt poängtera förslag till förändringar i myndighetsinstruktioner som tydliggör helhetsansvaret för viltförvaltningen.
- Skogsindustrierna anser att de förändringar i ansvar som föreslås och det uttalade helhetsansvaret bör genomföras. Det är dock inte nödvändigt att inrätta en ny myndighet för detta, förändringarna skulle även kunna göras inom ramen för dagens myndighetsstruktur.
- Skogsindustrierna delar utredningens bedömning att frågor om vapentillstånd bör kvarstå inom Polismyndigheten.

Utredningen arbete

Skogsindustrierna anser att utredningsdirektiven speglar utmaningar, möjligheter och frågeställningar inom dagens viltförvaltning på ett relevant sätt. Utredningen har i linje med detta gått igenom och beskrivit dagens förvaltningssystem, ansvarsfördelning och behov av förändringar för bättre måluppfyllelse på ett bra och tydligt sätt. Vi bedömer att flertalet av utredningens förslag kommer kunna leda till positiva förändringar om de genomförs. Vår syn är att utredningsarbetet har genomförts på ett öppet och inkluderande sätt, med stor lyhördhet för olika aktörers synpunkter. Skogsindustrierna anser att de förslag utredningen landat i är väl balanserade avvägningar mellan olika intressen.

Uppdrag för en ny myndighet

Skogsindustrierna anser att utredningens bedömningar och förslag till ny myndighet, uppdrag och ansvar är bra. Vi vill särskilt poängtera de förslag till positiva förändringar i myndighetsinstruktioner som tydliggör att den nationellt ansvariga myndigheten har ett helhetsansvar för viltförvaltningen.

Det är även positivt att den nya myndigheten föreslås få ett utpekat samordnande ansvar, då frågorna berör många olika myndigheter och aktörer. Där vill vi särskilt framhålla att utredningen föreslår positiva förändringar och förtydliganden i flera berörda myndigheters instruktion (se nedan).

Vi stödjer även utredningens förslag till namn på myndigheten eftersom det på ett bra sätt avspeglar dess uppgift.

En ny myndighet för viltförvaltning

Behovet av en ny nationell myndighet för viltförvaltning har diskuterats under många år. Från skogsbrukets sida är en ny egen myndighet för viltförvaltning inte tydligt efterfrågad. Vi ser att det finns både för- och nackdelar med detta. En fördel kan vara ett tydligt och mer renodlat fokus på viltförvaltningsfrågor som ofta är komplexa, exempelvis frågan om flerartsförvaltning, som möjligen talar för en separat myndighet med utpekat ansvar för hantering av detta. En nackdel med en ny myndighet är att det alltid tar lite tid för en myndighet att komma i gång med arbetet, och det finns risk att viktiga frågor inte hanteras tillräckligt snabbt.

Skogsindustriernas bedömning är att den ökade tydligheten och styrningen av berörda myndigheter genom instruktioner, regleringsbrev och uppdrag som nu föreslås är mycket positiv och angelägen att genomföra. Skogsindustrierna menar därför att dessa förändringar absolut bör genomföras, men det skulle regeringen kunna göra även utan att inrätta en ny myndighet, om den lösningen övervägs. De föreslagna författningsförändringarna, samt det utökade ansvaret för att förhindra och begränsa skador och olägenheter, är i så fall nödvändigt att genomföra inom ramen för dagens myndighetsstruktur.

Författningsförslagen

Av Naturvårdsverkets nuvarande instruktion framgår myndighetens ansvar för bevarande och brukande av vilt, men inte i någon av instruktionerna för Naturvårdsverket, Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen finns beskrivningar av ansvar för att skador och olägenheter orsakade av vilt förebyggs och begränsas. I den nya myndighetens instruktion anser vi givetvis att skrivningar om bevarande och brukande ska kvarstå, men det är positivt att instruktionen föreslås kompletteras med ett tydligare helhetsansvar för myndigheten att utöver bevarande- och brukandeperspektivet även tydligt inkludera ansvar för att förebygga och begränsa skador och olägenheter orsakade av vilt. Det är lämpligt, och även nödvändigt, att ansvaret för de tre delarna återfinns på samma nivå författningsmässigt.

I berörda myndigheters instruktioner framgår inte i dag hur myndigheter ska samverka inom viltförvaltningsområdet. Utredningens förslag är att öka tydligheten kring myndighets-samverkan och ansvar kopplat till viltfrågorna, inklusive skador och olägenheter orsakade av vilt. Skogsindustrierna ser mycket positivt på detta men hade gärna sett en ytterligare tydlighet i samverkansansvaret hos den nya myndigheten.

Utredningens övriga förslag

Skogsindustrierna ställer sig bakom utredningens bedömning och huvudförslag att låta ansvar för vapentillstånd ligga kvar hos Polismyndigheten. Vår bild är att det finns utmaningar och vissa brister i tillståndsprövningen idag som skulle behöva förbättras, men det sker inte med automatik genom att flytta ansvaret till en ny myndighet. Det viktigaste är att säkerställa en kostnads- och tidseffektiv, rättssäker och ändamålsenlig hantering av vapentillstånd, genom tydliga instruktioner – oberoende av vilken myndighet som har huvudansvaret.

Skogsindustrierna delar därför utredningens bedömning avseende vapentillståndshantering att Polismyndigheten ska uppdras att prioritera jägare och målskyttar, ha regelbunden dialog med intresseorganisationerna och den nya myndigheten för viltförvaltning samt att fortsätta utveckla handlägningsrutiner bland annat genom ökad digitalisering. Det måste vara så snabbt och enkelt som möjligt för jägare och målskyttar att söka och få vapentillstånd när inga rättsliga hinder föreligger. Ärendehantering och bemötande från myndighetens handläggare måste vara objektiv och serviceinriktad med utgångspunkt i god kompetens om jägares och skyttars behov. Ett annat skäl att inte flytta ansvar för vapentillstånd till den nya myndigheten är att det riskerar att skapa en obalans inom myndigheten. Utredningen beräknar att verksamheten som rör viltförvaltning kommer att behöva 45 årsarbetskrafter och verksamheten för vapen och vapentillstånd behöver 184 årsarbetskrafter, vilket riskerar att förvaltningsfrågorna inte ges det utrymme, prioriteringar och resurser som behövs.

Skogsindustrierna bedömer att det är rimligt att den nya myndigheten övertar annat ansvar i enlighet med utredningens övriga förslag.

Skogsindustriernas utgångspunkt

Med den förnybara råvaran från skogen har skogsindustrin och skogsindustrins produkter en nyckelroll i utvecklingen för ett hållbart, biobaserat samhälle samt för att skapa sysselsättning och välfärd i hela landet. Vilt, skog och natur skapar många upplevelser för intresserade människor. För många är jakt en värdefull fritidssysselsättning och på Skogsindustriernas skogsägande medlemmars marker erbjuds ofta jaktmöjligheter. Företagen verkar för att alla arter, växter och djur, som naturligt förekommer i våra skogar ska kunna finnas i livskraftiga populationer, samtidigt som skogsproduktionen ska hålla hög kvalitet.

Skogsindustrierna vill driva på för en mer hållbar utveckling och har därför tagit fram tre framtidslöften som berör klimat, cirkularitet och biologisk mångfald:

- Till 2040 ska skogsindustrins klimatnytta öka med 30 procent
- 2040 ska skogsindustrins produkter vara fossilfria och återvinningsbara
- 2040 ska Sveriges ha livskraftiga skogar med en rikare biologisk mångfald

En förutsättning för att branschen ska kunna infria dessa löften är bland annat att det finns möjlighet att bedriva ett aktivt skogsbruk med hög tillväxt.

För Skogsindustrierna

Karin Tormalm
Näringspolitisk utredare